

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

29.07.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс. – 2024. – 27 лип. Держетнополітики пропонує голосуванням визначити дату для Дня міжнародної злагоди в Україні. – Інф.](#)

[УНН. – 2024. – 26 лип. У Мінкульті повідомили, коли очікують розгляду законопроекта про позбавлення зрадників держнагород. – Мурашко А.;](#)
[Укрінформ. – 2024. – 26 лип. МКІП ще не складало список осіб, які можуть бути позбавлені державних нагород – Карандеєв. – Інф.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа

[NV. – 2024. – 26 лип. Google та Jigsaw запускають в Україні ініціативу з медіаграмотності для підвищення стійкості до дезінформації. – Інф.](#)

[УНН. – 2024. – 26 лип. На ТОТ продовжують кампанію «промивання мізків»: складено список Z-літератури, обов'язковий для шкіл та бібліотек. – Тележніков І.](#)

[Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. На Prom.ua припинили розповсюдження понад 1500 російських та білоруських книг. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Україна молода. – 2024. – 26 лип. Теракт в Оленівці: рідні «азовців» закликали Раду заснувати день пам'яті. – Переяславець Б.](#)

[Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. У Києві вирішують, як виглядатимуть пам'ятники Героям на новому військовому кладовищі. – Гришина Д.](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. У серпні в Софії Київській пройде сьомий фестиваль Bouquet Kyiv Stage: програма. – Катаєва М.](#)

Театр

[Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Театр «Золоті Ворота» відкриє сезон виставою про депортованих у Росію українських підлітків. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Випускники Харківського університету мистецтв організували український фестиваль у Берліні. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Імерсивний проєкт STEREO покажуть у Львові. – Інф.](#)

Музика

Vogue. – 2024. – 27 лип. Джамала та Ріанобой переспівали гіти Назарія Яремчука. – Інф.

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. «Словник хоробрості»: у Києві відкрилась виставка присвячена медикням з прифронтових територій. – Стадник А.; Укрінформ. – 2024. – 26 лип. В Українському домі відкрилася виставка «Словник хоробрості» про медикинь. – Інф.

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. Смолоскип та особисті речі: експонати олімпійської тематики представили у столичному історичному музеї. – Катаєва М.

NV. – 2024. – 26 лип. Горенські Мавки. Українська фотографка представила проєкт, героїні якого понад два роки плетуть камуфляжні сітки. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. «Сади мрій»: у Києві проходить виставка міжнародних та українських художників. – Петрук Н.

The Village Україна. – 2024. – 26 лип. «Скульптури в аварійному стані». Ми втрачаємо Пейзажну алею? – Яковенко І.

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. Київ першим в Україні запропонував порядок створення муралів: чому це важливо і куди звертатися. – Катаєва М.

The Village Україна. – 2024. – 28 лип. Про Василя Єрмілова й дизайн від заводу «Антонов». Ось другий випуск «Літопису українського дизайну». – Мельник К.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Прийом заявок на премію «Кіноколо» триватиме до 22 серпня. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. На Сараєвському кінофестивалі відбудеться показ українського фільму «Редакція». – Інф.

Vogue. – 2024. – 27 лип. «Мрію, щоб українське документальне кіно посіло своє місце на світових фестивалях»: продюсерка Дар'я Бассель. – Малишенко А.

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. Життя у сірій зоні та боротьба з системою: ОМКФ назвав переможців. – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. На галявині Протасового яру тривають безкоштовні кінопокази: інтерв'ю з організаторкою. – Катаєва М.

NV. – 2024. – 26 лип. Вже на Netflix. Український актор Олександр Рудинський знявся у американському серіалі «Декамерон». – Інф.

Література

УНІАН. – 2024. – 28 лип. В Україні злетять ціни на книги, серед причин – відключення світла, – Forbes. – Черновол К.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. Книги скоро зростуть у ціні до 30% – видавець. – Серєда О.; Українська

літературна газета. – 2024. – 27 лип. Ціни на книги в Україні зростуть на 30% – коли саме та з яких причин. – Інф.

NV. – 2024. – 26 лип. 142 учасники і 68 000 відвідувачів. Як Книжкова країна на ВДНГ стала одним з найбільших літературних фестивалів і чого чекати у вересні. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. У Національному музеї літератури відбудеться церемонія вручення премій. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. Конкурс імені Єжи Ґедройця повертається після п'яти років перерви. – Інф.

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. У Баку відбувся літвечір, присвячений пам'яті Миколи Мірошніченка та Аббаса Абдулли. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 26 лип. У Баку відбувся літвечір, присвячений пам'яті Миколи Мірошніченка та Аббаса Абдулли. – Інф.

Український тиждень. – 2024. – 26 лип. Чи загине українська література. – Нестелєєв М.

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 28 лип. Шерлок Голмс надихнув і відпочиває: український ретродетектив набирає обертів. – Супруненко О.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. МКІП відбирає проекти робіт з реставрації, консервації і ремонту пам'яток культурної спадщини. – Інф.

Україна молода. – 2024. – 27 лип. У Почаївській лаврі виявили втрату значної частини ікон та прибудови. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Зникнення частини ікон та самовільне будівництво у Почаївській лаврі: що встановила перевірка МКІП. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 27 лип. На території Почаївської лаври виявили численні порушення та зникнення низки ікон. – Лебедина О.; УНІАН. – 2024. – 27 лип. Зі Свято-Успенської Почаївської лаври зникла значна частина цінних ікон, – ЗМІ. – Кобзар Ю.

УНІАН. – 2024. – 26 лип. «Після виселення УПЦ МП зі Спаського собору ми вивезли 14 причепів сміття», – керівниця «Чернігів стародавній» Наталія Реброва. – Синельник І.

The Village Україна. – 2024. – 26 лип. Дзвонарство і «засипана капуста». Оновили перелік нематеріальної культурної спадщини. – Гриненко В.; УНН. – 2024. – 27 лип. Традицію дзвонарства у Львові внесено до культурної спадщини України. – Подоляк Л.; Україна молода. – 2024. – 27 лип. Львівська традиція дзвонарства визнана елементом нематеріальної культурної спадщини. – Бойко І.

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. «Ми не надаємо дозволів на будівництво»: Оленич прокоментував знесення садиби Зеленських. – Галух О.; Інтерфакс. –

2024. – 27 лип. У КМДА заявляють, що не давали дозволу на будівництво на місці садиби Зеленських. – Інф.

УНН. – 2024. – 27 лип. В Одесі повернули державі пам'ятку архітектури вартістю 75 млн гривень. – Башинський П.

Український тиждень. – 2024. – 28 лип. У Києві досліджують маєток Кирила Розумовського. – Петренко-Цеунова О.

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Сенсація: у Києві знайшли підземелля палацу Кирила Розумовського. – Негода Т.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. Київ передав понад 100 книг прифронтовій громаді. – Плакіна О.

Українська літературна газета. – 2024. – 28 лип. Фонди Волинської наукової бібліотеки поповнили вилучені митниками стародавні книги. – Інф.

Релігія

УНІАН. – 2024. – 28 лип. Знову «зрада»: навіщо Рада затягує зі знищенням «московських попів». – Конощук Я.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. До Українського центру в Казахстані завітала директорка Чеського центру у Києві. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Оселя Спілки української молоді «Веселка» в Онтаріо відзначила своє 70-ліття. – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Українців запросили на екскурсію «Середньовічний Дублін». – Інф.

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Представники української діаспори зустрілися з послом у Британії Залужним. – Інф.

NV. – 2024. – 26 лип. «Акт піратства». Американський композитор Філіп Гласс заявив, що Севастопольський театр без дозволу використав його музику. – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс. – 2024. – 27 лип. Держетнополітики пропонує голосуванням визначити дату для Дня міжнаціональної злагоди в Україні. – Інф.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті пропонує проголосувати за дату заснування Дня міжнаціональної злагоди в Україні. Зокрема, пропонується відповісти на запитання, який день респонденти вважають найкращим для заснування Дня міжнаціональної злагоди в Україні. Серед варіантів відповіді: 21 травня – Всесвітній день культурного розмаїття в ім'я діалогу та розвитку; 7 листопада – день, коли було видано III Універсал Української Центральної Ради; 16 листопада – день, коли Генеральна конференція ЮНЕСКО ухвалила Декларацію принципів толерантності та ін. Проголосувати можна [тут](#):

<https://interfax.com.ua/news/general/1002906.html>

УНН. – 2024. – 26 лип. У Мінкульті повідомили, коли очікують розгляду законопроекта про позбавлення зрадників держнагород. – Мурашко А.; Укрінформ. – 2024. – 26 лип. МКІП ще не складало список осіб, які можуть бути позбавлені державних нагород – Карандєєв. – Інф.

У Міністерстві культури та інформаційної політики України сподіваються, що народні депутати розглянуть законопроект щодо позбавлення державних нагород за популяризацію або пропаганду держави-агресора чи вчинення інших протиправних дій проти України на найближчому засіданні Верховної Ради. Про це повідомив в.о. міністра культури та інформаційної політики Ростислав Карандєєв в ефірі телемарафону. За його словами, у законопроекті у переліку підстав, за які нагороджена особа може бути позбавлена відповідної нагороди, будуть не лише кримінальні, важкі та особливо важкі правопорушення, але й в тому числі дії, спрямовані на дискредитацію позиції України, спрямовані проти політики миру, проти національної гідності та національної безпеки. Також, за його словами, законопроект передбачає два інструменти ухвалення рішення – це судове рішення й рішення РНБО. «Офіційно міністерство не складало такий список, оскільки у нас не було законодавчих підстав. Проте цю роботу провела громадськість, і ми цьому теж сприяли... Наразі у нас є офіційно перелік осіб, які становлять загрозу національній безпеці», – сказав Ростислав Карандєєв. Докладно:

<https://unn.ua/news/u-minkulti-povidomyly-koly-ochikuiut-rozghliadu-zakonoproiekta-pro-pozbavlennia-zradnykiv-derzhnagorod>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889144-mkip-se-ne-skladalo-spisok-osib-aki-mozut-buti-pozbavleni-derzavnih-nagorod-karandeev.html>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України, медіа NV. – 2024. – 26 лип. Google та Jigsaw запускають в Україні ініціативу з медіаграмотності для підвищення стійкості до дезінформації. – Інф.

Google та Jigsaw запустили ініціативу з медіаграмотності в Україні для боротьби з поширенням дезінформації онлайн та підвищення стійкості до

поширених методів онлайн-маніпуляцій. Ініціативу, яка використовує підхід під назвою «пребанкінг» (prebunking – дослівно «попереднє розвінчування»), реалізують у співпраці з Moonshot та авторитетними місцевими організаціями й експертами, зокрема Центром протидії дезінформації, Vox Ukraine, StopFake, Детектор Медіа, Суспільне та BBC Media Action. Як перший крок ініціативи, партнер з її реалізації компанія Moonshot провела інтерв'ю, щоб дослідити погляди місцевих експертів на дезінформацію та онлайн-безпеку. Moonshot зробив тематичний аналіз даних інтерв'ю, щоб визначити загальні теми дезінформації, методи маніпуляції та аудиторії, які можуть бути більш вразливими або стати мішенню дезінформації. Moonshot визначив поточні та нові маніпулятивні наративи, що циркулюють в Україні, та виявив такі три основні техніки маніпуляції: астротурфінг, емоційна маніпуляція, підміна контексту. На основі цього дослідження та за експертної підтримки місцевих партнерів було створено три навчальні відео про ці три поширені в Україні методи маніпуляції. Телеведуча Марічка Падалко, артист Влад Лефльор та YouTube-ведуча Саша Гонтар разом зі своїми родичами зображують у відео типові сімейні діалоги, які ілюструють кожну техніку маніпуляції. Такий підхід заохочує глядачів вести подібні розмови у власних колах родини та друзів. Докладно:

<https://biz.nv.ua/ukr/markets/google-i-jigsaw-zapustili-proyekt-iz-mediagramotnosti-v-ukrajini-yak-zapobigti-poshirennyu-dezinformaci-50436380.html>

УНН. – 2024. – 26 лип. На ТОТ продовжують кампанію «промивання мізків»: складено список Z-літератури, обов'язковий для шкіл та бібліотек. – Тележніков І.

Росія склала список пропагандистської літератури для шкіл та бібліотек на окупованих територіях України. Перелік включає фронтову поезію, розповіді військових та нариси про «героїв руської весни». Про це повідомляє Центр національного спротиву. Вказується, що центр «традиція» прилепіна і фонд «защитнікі отечества» мають відношення до формування каталогу рекомендованої літератури. Також автори списку літератури рекомендували поширювати картини і скульптури, пов'язані з війною в Україні. Докладно:

<https://unn.ua/news/na-tot-prodovzhuut-kampaniiu-promyvannia-mizkiv-skladeno-spysok-z-literatury-oboviazkovyi-dlia-shkil-ta-bibliotek>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. На Prom.ua припинили розповсюдження понад 1500 російських та білоруських книг. – Інф.

Державний комітет телебачення і радіомовлення України у співпраці з адміністрацією маркетплейсу Prom.ua припинив розповсюдження 1175 російських та 556 білоруських найменувань видавничої продукції. Про це повідомив голова Держкомтелерадіо Олег Наливайко. Крім того, за зверненням Держкомтелерадіо правоохоронні органи припинили протиправну діяльність вебсайту zerkalov.kiev.ua, який забезпечував онлайн-доступ до великої кількості російських видань ксенофобського характеру. Власникам книгарень надіслали

попередження та запропонували самостійно вилучити ці видання з обігу. Якщо книгорозповсюджувачі цього не зроблять, до них застосують заходи регулювання, передбачені статтею 281 Закону України «Про видавничу справу». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/na-rrom-ua-prypynyly-rozpovsiudzhennia-ponad-1500-rosijskykh-ta-biloruskykh-knyh/>

Вшанування пам'яті

Україна молода. – 2024. – 26 лип. Теракт в Оленівці: рідні «азовців» закликали Раду заснувати день пам'яті. – Переяславець Б.

Рідні загиблих та постраждалих внаслідок теракту окупантів у Оленівській колонії два роки тому закликають Верховну Раду заснувати день пам'яті. Про це повідомили Olenivka Community (ГО «Спільнота родин Оленівки») й «Медійна ініціатива за права людини». Рідні загиблих внаслідок теракту в Оленівці у відеозверненні кажуть, що неодноразово зверталися до влади із проханням сприяти ухваленню проєкту постанови №10188 «Про вшанування пам'яті Захисників та Захисниць України, учасників добровольчих формувань та цивільних осіб, які були страчені, закатовані або загинули в полоні». Проте, за їхніми словами, листи не дали результату. У документі пропонують відзначати день скорботи та вшанування пам'яті Захисників та Захисниць 28 липня – у переддень теракту в Оленівці, де утримували полонених бригади «Азов». Ще з 30 жовтня 2023 року постанова перебуває на ознайомленні Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики парламенту. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184602/>

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. У Києві вирішують, як виглядатимуть пам'ятники Героям на новому військовому кладовищі. – Гришина Д.

У Києві обговорили вигляд надмогильних споруд на майбутньому Національному військовому меморіальному кладовищі (НВМК), що облаштують на Київщині. Перші поховання відбудуться вже цієї осені. Працівники НВМК презентували кілька повноформатних зразків намогильних споруд. У матеріалі – бачення посадовців; бачення архітекторів та скульпторів; думка родин полеглих героїв. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101007/>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. У серпні в Софії Київській пройде сьомий фестиваль Bouquet Kyiv Stage: програма. – Катаєва М.

З 15 по 18 серпня на території Національного заповідника «Софія Київська» проходитиме фестиваль високого мистецтва Bouquet Kyiv Stage. Він стане мистецьким проявом єдності всіх українців – «Від Сяну до Дону», що є слоганом фестивалю. На фестивалі, окрім «київської програми», представлять мистецтво Харкова, Одеси, Херсона, зокрема, твори мистецтва, які були створені під звуки повітряних тривог і під час ворожих ракетних бомбардувань.

Потужним голосом Bouquet Kyiv Stage 2024 буде також і голос Криму. Протягом чотирьох фестивальних днів відбудуться понад 40 мистецьких подій: чотири виставкові проекти, 16 концертів класичної, джазової, електронної музики, 20 показів українського кіно, п'ять бесід під Ясенем, театральна вистава, три програми для дітей та молоді, три панельні дискусії, дві екскурсії Софією Київською. Докладно про деякі події фестивалю:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100853/>

Театр

Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Театр «Золоті Ворота» відкриє сезон виставою про депортованих у Росію українських підлітків. – Інф.

Київський академічний театр «Золоті Ворота» відкриє новий сезон виставою «Я повернусь» про дітей з півдня України, яких після початку повномасштабного вторгнення депортувала Росія. «Працюючи над п'єсою, я брала інтерв'ю у підлітків із Херсона, які були в кримських таборах і потім змогли повернутися в Україну...», – розповіла драматург Оксана Гриценко. Постановку здійснено завдяки гранту Українського культурного фонду. Прем'єра в Києві відбудеться 23 і 24 серпня. Покази вистави пройдуть також у Празі, а відеOVERсію транслюватимуть в Україні та за кордоном. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889640-teatr-zoloti-vorota-vidkrie-sezon-vistavou-pro-deportovanih-u-rosiu-ukrainskih-pidlitkiv.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Випускники Харківського університету мистецтв організували український фестиваль у Берліні. – Інф.

У берлінській академії драматичного мистецтва Ернста Буша відбувся дводенний український фестиваль ZUKUNf/sT. Його організували випускники «Майстерні 55» Харківського національного університету мистецтв ім. Івана Котляревського та їх викладачі. Академія драматичного мистецтва Ернста Буша – один із провідних закладів у Німеччині та в Європі – надав кільком студентам і викладачам ХНУМ «культурний прихисток» після початку повномасштабної російської агресії проти України. До програми фестивалю, який став першою такою масштабною акцією, увійшли «замальовки» «Іди на мій голос», де поєднуються поезія та музика, вистава за творами українського письменника та музиканта Серія Жадана «Бігти не зупиняючись», мікроперформанси «Утопія» із подальшою дискусією. Гості фестивалю мали змогу також здійснити коротку віртуальну подорож Харковом. В інтерактивному режимі представлено п'ять історій, які дають уявлення про те, що переживали люди на початку повномасштабної війни. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889430-vipuskniki-harkivskogo-universitetu-mistectv-organizuvali-ukrainskij-festival-u-berlini.html>

Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Імерсивний проєкт STEREO покажуть у Львові. – Інф.

Прем'єрні покази імерсивного проєкту STEREO від творчої команди uzahvati розпочнуться у Львові в серпні. Режисер проєкту Поліна Бараніченко

вказала, що кожен глядач зможе заглибитися у свою історію. У STEREO зібрано інтимний досвід десятків пар з України, США, різних країн Європи та авторські роздуми від творців. STEREO кілька років звучав для різної публіки як у Києві, так і за кордоном. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889712-imersivnij-proekt-stereo-pokazut-u-lvovi.html>

Музика

Vogue. – 2024. – 27 лип. Джамала та Ріанобой переспівали гіти Назарія Яремчука. – Інф.

Джамала та Ріанобой представили свої версії пісень зірки української естради Назарія Яремчука – «Два перстені» 1973 року та «Усміхнися мені» 1990 року. Ці композиції увійшли до альбому «Re: Yaremchuk», що представляє сучасний погляд на музичний доробок Назарія Яремчука та був ініційований його донькою Марією Яремчук. Загалом до майбутнього альбому, повноцінний реліз якого відбудеться у найближчі тижні, увійшли 11 треків. Докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/muzyka/dzhamala-ta-pianoboy-perespivali-giti-nazariya-yaremchuka-56329.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. «Словник хоробрості»: у Києві відкрилась виставка присвячена медикиням з прифронтових територій. – Стадник А.; Укрінформ. – 2024. – 26 лип. В Українському домі відкрилась виставка «Словник хоробрості» про медикинь. – Інф.

26 липня до Дня медика в Українському домі в Києві відкрилась фотовиставка «Словник хоробрості». Вона присвячена українським медикиням. Тут зібрано історії 24-х медичних працівниць з усіх регіонів України та розкрито їх через фотографії, тексти та голоси. Ініціатива реалізується в рамках гуманітарного реагування UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення в Україні, у співпраці з МОЗ та за фінансової підтримки урядів Франції, Ісландії та Нідерландів. Виставка триватиме з 26 липня до 1 серпня. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/slovník-khorobroستی-u-kijevi-vidkrilas-vistavka-prisvjachena-medikinjam-z-prifrontovikh-teritorij.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3889262-v-ukrainskomu-domi-vidkrilasa-vistavka-slovník-horobroستی-pro-medikin.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. Смолоскип та особисті речі: експонати олімпійської тематики представили у столичному історичному музеї. – Катаєва М.

Із 26 липня по 11 серпня у Парижі проходять ХХХІІІ Олімпійські ігри. З цієї нагоди Національний музей історії України підготував експозицію з найцікавішими експонатами олімпійської тематики з власної колекції. Докладно про деякі експонати виставки:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/101018/>

NV. – 2024. – 26 лип. Горенські Мавки. Українська фотографка представила проєкт, героїні якого понад два роки плетуть камуфляжні сітки. – Інф.

Фотографка Олена Гром представила фотопроект «Мавки. Камуфляж», героїнями якого стали жінки з села Горенка Бучанського району. Вони понад два роки плетуть камуфляжні сітки. Світлина фотографка опублікувала на своїй сторінці в Instagram. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/socium/fotografka-olena-grom-predstavila-proyekt-mavki-kamuflyazh-z-zhinkami-yaki-pletut-sitki-dva-roki-50437835.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. «Сади мрій»: у Києві проходить виставка міжнародних та українських художників. – Петрук Н.

У Києві в Центрі сучасного мистецтва М17 відкрився виставковий проєкт «Сади мрій». У ньому взяли участь міжнародні та українські художники. На виставці можна побачити роботи Чао Фей, Рефіка Анадола, Aljoscha, Анатолія Ганкевича, Мегумі Охати, Вольфганга Стіллера та Анни Миронової. Проєкт зосереджується на дослідженні уявних світів, поглядах на співіснування людини зі штучним інтелектом, віртуальності та реальності тощо. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/sadi-mrij-u-kijevi-prokhorit-vistavka-mizhnarodnikh-ta-ukrajinskikh-khudozhnikiv.html>

The Village Україна. – 2024. – 26 лип. «Скульптури в аварійному стані». Ми втрачаємо Пейзажну алею? – Яковенко І.

«... Пейзажна алея розпочинається від оглядового майданчика біля Національного музею історії України й завершується між будинками №36 і 40 на вулиці Великій Житомирській. Алею збудували на початку 1980-х років за проєктом архітектора Авраама Мілецького... Скульптури на замовлення активістів виготовив митець Костянтин Скрытуцький. У червні 2024 року одну зі скульптур Скрытуцького «Янгол на подушках» демонтували, а на її місці встановили нову, уже іншого майстра. У громадській організації «Андріївсько-Пейзажна ініціатива», яка опікується мозаїчним парком, кажуть: відновлювати скульптуру Скрытуцького було недоцільно... Сам скульптор не задоволений, що об'єкт демонтували (і фактично зруйнували) без його згоди... Замість композиції Скрытуцького встановили роботу В'ячеслава Дідківського, це теж скульптура «янгола», але вже не на подушках, а на будиночку... «Наразі всі скульптури на Пейзажній алеї потребують реставрації. Там немає жодної скульптури, яка в нормальному стані», – каже Невмержицька... В організації задумалися над тим, щоби проводити громадські слухання щодо скульптур на Пейзажці... Фінансувати мозаїчний парк могло б місто, але скульптури не на балансі міської адміністрації». В «Андріївсько-Пейзажній ініціативі» кажуть, що писали звернення до міської влади, а перед повномасштабним вторгненням виходили на попередні перемовини. Проте наразі немає дієвого юридичного механізму, завдяки якому місцева влада може фінансувати ГО. У Києві взагалі відсутня політика розміщення мистецьких об'єктів, указує депутатка міської

ради Ксенія Семенова. «Зараз принаймні створили робочу групу й напрацьовують правила розміщення муралів у місті. Але щодо всього іншого, то все залежить від адекватності того, хто встановить ці скульптури», – додає Семенова... Захисник культурної спадщини Києва Дмитро Перов вірить, що руйнування «Янгола на подушках» має запустити процес обговорення щодо скульптур у міському просторі, як свого часу сталося з муралами... «Потрібно заздалегідь продумувати, кому буде належати інтелектуальна власність на ці скульптури після їх встановлення, хто має право їх утримувати й реставрувати, коли прийде час. А також чи можна проводити роботи без авторського нагляду й на яких умовах домовлятися з автором. Складно про це думати заднім числом, але в Києві продовжують встановлювати артоб'єкти й з усіма буде така ж проблема», – підсумовує Семенова...». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/public-space/353195-skulpturi-v-avariynomu-stani-mi-vtrachaemo-peyzazhnu-aleyuu>

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. Київ першим в Україні запропонував порядок створення муралів: чому це важливо і куди звертатися. – Катаєва М.

Днями у столиці набув чинності порядок створення муралів на будівлях і спорудах. Документ визначає механізми нанесення монументальних розписів (муралів) у Києві, їх утримання, збереження та демонтаж, а також процедуру розгляду питань і прийняття рішень про нанесення монументальних розписів у міському просторі. «Київ – перше місто в Україні, яке розробило зрозумілу та відкриту процедуру, що визначає дорожню карту для ініціаторів створення муралів та дозволяє зберегти гармонію міського середовища. Порядок покликаний забезпечити професійний підхід до погодження ескізу та локації кожного муралу...», – наголосила депутатка Київради, голова постійної комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторія Муха. Також вона розповіла про те, що останнім часом кількість ініціатив щодо створення монументальних розписів значно зросла; про те, що для розгляду ініціатив найближчим часом створять консультативно-дорадчий орган – Комісію з питань погодження ескізів та локацій розміщення муралів у Києві; про роботу цього органу. Експертка сучасного мистецтва Катя Тейлор, яка долучилася до обговорення документа, розповіла про те, що в багатьох містах світу існують регуляції та порядки щодо розміщення мистецтва у публічному просторі та навела приклади таких норм. Також у матеріалі докладно йдеться про те, який пакет документів треба зібрати та куди його подавати, а також про відповідальність за своєчасне виявлення та вжиття заходів щодо усунення порушень вимог порядку. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100871/>

The Village Україна. – 2024. – 28 лип. Про Василя Єрмілова й дизайн від заводу «Антонов». Ось другий випуск «Літопису українського дизайну». – Мельник К.

Spiilka Design Buro відкрили передзамовлення на другий випуск «Літопису українського дизайну». У ньому розповідають про життя й творчість

художника Василя Єрмілова, шрифти, що носять його ім'я (Ermilov та Jermilov), промисловий дизайн від заводу «Антонов», кампанію UkraineNow, застосунок Reface, ребрендинг Rozetka й спалах iBlazr. Історію українського дизайну записують і випускають у форматі друкованого періодичного журналу Настя Жеребецька та Вова Смирнов – артдиректори та співзасновники Spiilka Design Buro. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353241-pro-vasilya-ermilova-y-dizayn-vid-zavoda-antonov-os-drugiy-vipusk-litopisu-ukrayinskogo-dizaynu>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2024. – 28 лип. Прийом заявок на премію «Кіноколо» триватиме до 22 серпня. – Інф.

Заявки на участь у сьомій Національній премії кінокритиків «Кіноколо» прийматимуться до 22 серпня. До розгляду допускаються ігрові, документальні та анімаційні стрічки, що були вперше показані в Україні в період з 1 жовтня 2023 року до 30 вересня 2024 року. Докладно про умови участі:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889649-prijom-zaavok-na-premiu-kinokolo-trivatime-do-22-serpna.html>

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. На Сараєвському кінофестивалі відбудеться показ українського фільму «Редакція». – Інф.

Під час Сараєвського кінофестивалю у рамках основної конкурсної програми Feature Film відбудеться прем'єра стрічки «Редакція» режисера Романа Бондарчука. Стрічку створено за підтримки Державного агентства України з питань кіно. Виробництво фільму – кінокомпанії «Мун Мен» та «Південь Фільм». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889252-na-saraevskomu-kinofestivali-vidbudetsa-pokaz-ukrainskogo-filmu-redakcia.html>

Vogue. – 2024. – 27 лип. «Мрію, щоб українське документальне кіно посіло своє місце на світових фестивалях»: продюсерка Дар'я Бассель. – Малишенко А.

Дар'я Бассель – кінопродюсерка, кураторка, директорка платформи DOCU/ПРО Міжнародного фестивалю Docudays UA. У матеріалі – розповідь про неї, про стрічки, які вона продюсує (дансько-український фільм «Будинок зі скалок» Сімона Леренга Вільмонта; картину «Мирні люди» Оксани Карпович, в якій зібрані перехоплені розмови російських військових, що вражають дикістю й жорстокістю; ігрову стрічку «Бачення метелика» Максима Наконечного тощо); про роботу платформи DOCU/ПРО Міжнародного фестивалю Docudays UA; про дознімання ігрової трагікомедії про роботу місцевої херсонської газети «Редакція» Романа Бондарчука та ін. Докладно:

<https://vogue.ua/article/culture/kino/mriyu-shchob-ukrajinske-dokumentalne-kino-posilo-svoje-misce-na-svitovih-festivalyah-istoriya-prodyuserki-dar-ji-bassel-56306.html>

Вечірній Київ. – 2024. – 27 лип. Життя у сірій зоні та боротьба з системою: ОМКФ назвав переможців. – Катаєва М.

У матеріалі – розповідь церемонію закриття 15-го Одеського міжнародного кінофестивалю та лауреатів міжнародного та національного конкурсів. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100854/>

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. На галявині Протасового яру тривають безкоштовні кінопокази: інтерв'ю з організаторкою. – Катаєва М.

Голова ГО «Захистимо Протасів яр» Юлія Бартле розповіла про відновлену ініціативу «Кінопокази на Протасі» та найближчий кінопоказ. Також у розмові йшлося про те, чому вирішили відновити кінопокази на Протасовому Яру; за якими критеріями добирають фільми в програму; чи проходять у межах показів зустрічі або обговорення тощо. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100977/>

NV. – 2024. – 26 лип. Вже на Netflix. Український актор Олександр Рудинський знявся у американському серіалі «Декамерон». – Інф.

25 липня на Netflix вийшов американський телесеріал «Декамерон», знятий в жанрах історичної драми та чорної комедії. Одну з ролей в ньому зіграв український актор театру і кіно Олександр Рудинський. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinskiy-aktor-oleksandr-rudinskiy-znyavsya-u-seriali-dekameron-na-netflix-foto-video-50437793.html>

Література

УНІАН. – 2024. – 28 лип. В Україні злетять ціни на книги, серед причин – відключення світла, – Forbes. – Черновол К.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 26 лип. Книги скоро зростуть у ціні до 30% – видавець. – Серета О.; Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. Ціни на книги в Україні зростуть на 30% – коли саме та з яких причин. – Інф.

У 2025 році ціни на книги в Україні може зрости щонайменше на 20–30%. Такий прогноз зробив в інтерв'ю виданню Forbes генеральний директор видавництва «Ранок» Віктор Круглов. Зазначається, що за останніх три роки ціна книги зросла приблизно на 50%. Найбільше зростання було зафіксовано у 2023 році, проте через падіння купівельної спроможності населення ціна зафіксувалася. За словами Віктора Круглова, найбільше на ціну книг впливає вартість поліграфічних послуг, а вона сильно зросла. Ще одним фактором є відключення електроенергії. Через це багато друкарень вимушені використовувати генератори. Докладно:

<https://www.unian.ua/society/v-ukrajini-zletyat-cini-na-knigi-sered-prichin-vidklyuchennya-svitla-forbes-12710094.html>

<https://zn.ua/ukr/ECONOMICS/knihi-skoro-zrostut-u-tsini-do-30-vidavets.html>

<https://litgazeta.com.ua/news/tsiny-na-knyhy-v-ukraini-zrostut-na-30-koly-same-ta-z-iakykh-prychyn/>

NV. – 2024. – 26 лип. 142 учасники і 68 000 відвідувачів. Як «Книжкова країна» наВДНГ стала одним з найбільших літературних фестивалів і чого чекати у вересні. – Інф.

26–29 вересня наВДНГ вдруге пройде фестиваль «Книжкова країна». Захід збільшить кількість тематичних напрямів, івентів і традиційно збере українські видавництва, письменників, журналістів, блогерів та інших діячів індустрії. Засновник «Книжкової країни» Євген Мушкін розповідає, що інтерес суспільства до української культури після початку повномасштабного вторгнення значно підвищився, українці почали наново відкривати її для себе. І література – у центрі цього ренесансу. Водночас і наша місія наВДНГ – вести культурно-просвітницьку діяльність, створити місце, де людина може не тільки відпочити, а й реалізувати власний потенціал. Коли ми об'єднали ці два фактори, зрозуміли, що можемо запропонувати відвідувачам щось нове... Так народилася концепція «Книжкової країни» – фестивалю, що запрошує абсолютно всіх... Одним із головних наших завдань стало, власне, зібрати якомога більше представників книжкової індустрії в одному місці. Це нетривіальне завдання: загалом ми залучили 142 учасники – видавництва, індивідуальних авторів, магазини та книгарні, школи й клуби, громадські організації тощо. З унікальною галузевою специфікою нам допомогла Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів. Окремо маю відзначити керівницю фестивалю Людмилу Фіть, яка збрала команду фахівців та експертів із галузі й забезпечила ефективну операційну роботу заходу на всіх етапах його реалізації. Вважаю, це було ключовим – без профільних компетентних спеціалістів ми б не змогли побудувати продуктивні відносини з видавцями й запевнити всіх учасників у тому, що здатні виконати взяті на себе зобов'язання. Переважна більшість опитаних нами відвідувачів зазначили, що стали щасливішим після відвідання фестивалю й готові порекомендувати його іншим. Водночас кожний із тих, хто прийшов на захід, купив у середньому майже 3 книги, а 60% аудиторії сказали нам, що планують більше читати після івенту. Зрозуміло, що це орієнтовні показники – та для заходу, що ставив на меті, зокрема, популяризувати читання, вважаємо це відмінним результатом. Євген Мушкін також ділиться викликами та висновками, котрі зробила для себе команда за підсумками заходу, й анонсує нововведення другої «Книжкової країни». Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/festival-knizhkova-krajina-na-vdng-vidbudetsya-drugiy-literaturniy-zahid-podrobici-50437882.html>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. У Національному музеї літератури відбудеться церемонія вручення премій. – Інф.

8 серпня у Національному музеї літератури відбудеться урочиста церемонія вручення премій за 2024 рік. Лауреати премії імені Дмитра Нитченка: Микола Железняк, український мовознавець; Юрій Костенко,

громадський діяч, політик, науковець; Олександр Панченко, краєзнавець. Лауреат премії імені Володимира Свідзінського; Михайло Сидоржевський, голова НСПУ, письменник. Лауреати премії імені Бориса Нечерди: письменники Лариса Петрова й Віктор Терен. Лауреат премії імені Михайла Слабошпицького: Богдан Горинь, громадський діяч, мистецтвознавець, дисидент часів СРСР, письменник та ін. Ведуча події – Світлана Короненко. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/laureaty-premii-imeni-dmytra-nytchenka/>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. Конкурс імені Єжи Ґедройця повертається після п'яти років перерви. – Інф.

Конкурс імені Єжи Ґедройця після п'яти років перерви повертається під почесним патронатом Міністра закордонних справ Республіки Польща Радослава Сікорського, інформує Польський Інститут у Києві. Конкурс відновлено, щоб заохотити молодих дослідників до вивчення історії і сучасності Польщі, польсько-українських та українсько-польських відносин. Кінцевий термін подання робіт 2 вересня 2024 року. Деталі конкурсу та умови участі можна знайти [тут](#). Організатором конкурсу є Польський Інститут у Києві та ін. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/konkurs-imeni-iezhy-giedrojtsia-povertaietsia-pislia-p-iaty-rokiv-perervy/>

Українська літературна газета. – 2024. – 27 лип. У Баку відбувся літвечір, присвячений пам'яті Миколи Мірошніченка та Аббаса Абдулли. – Інф.; Укрінформ. – 2024. – 26 лип. У Баку відбувся літвечір, присвячений пам'яті Миколи Мірошніченка та Аббаса Абдулли. – Інф.

У столиці Азербайджану відбувся літературний вечір, присвячений пам'яті видатних українського перекладача азербайджанської літератури, поета Миколи Мірошніченка та азербайджанського україніста, перекладача й дослідника української літератури Аббаса Абдулли, повідомляє Українсько-тюркський центр. Докладно про перебіг події:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-baku-vidbuvsia-litvechir-prysviachenyj-pam-iaty-mykoly-miroshnychenka-ta-abbasa-abdully/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3889250-u-baku-vidbuvsia-litvecir-prisvacenij-pamati-mikoli-mirosnicenka-ta-abbasa-abdulli.html>

Український тиждень. – 2024. – 26 лип. Чи загине українська література. – Нестелєєв М.

«... Починаючи із 1870-х поруч на одній вулиці – Маріїнсько-Благовіщенській (нинішня Саксаганського), – жили родини Косачів, Старицьких, Лисенків і Житецьких. Стверджують, що, за легендою, до початку ХХ століття це були єдині чотири сім'ї в Києві, у яких удома говорили українською... Як відомо, 30 серпня (12 вересня за новим стилем) 1903 року в Полтаві відкривали пам'ятник Іванові Котляревському. Знакова подія, на яку приїхали майже всі українські інтелектуали й діячі культури як із Заходу

України, так і з Наддніпрянщини. Євген Чикаленко ... у «Спогадах (1861–1907)» писав: «На свято відкриття пам'ятника Котляревському приїхало багато делегатів від галицьких установ, і ми з Києва разом виїхали до Полтави в одному поїзді, зайнявши підряд два вагони. Жартуючи казали ми, що коли, боронь Боже, наш поїзд розіб'ється, то надовго припиниться відродження української нації...». Як подумати, новітня українська література – це порівняно невеликий перелік осіб... Думка Євгена Чикаленка про те, як це все легко знищити, – насправді не таке вже й перебільшення. Пам'ятаємо, як в урочищі Сандармох з 27 жовтня до 4 листопада 1937 року розстріляли 1111 представників різнонаціональної інтелігенції, майже третина з яких були українці... Як не війна, так репресії або просто складне матеріальне становище через те, що обрав «культурну» професію, – і перелік українських письменників і письменниць легко перетворюється на мартиролог. 26 червня 2024 року на всеукраїнському форумі «Культура під час війни. Людський капітал» т. в. о. міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандеєв також зазначив, що 13 % закладів культури в країні припинили свою діяльність, а сфера культури втратила 18 % працівників. Якщо продовжити цю трагічну статистику, то виходить, що за понад два роки війни ми втратили майже п'яту частину працівників культурної сфери. Тож, якщо нічого не зміниться, ще років вісім-дев'ять воєнного стану – і наша культура повністю зникне. Звісно, це найсумніший і, сподіваюсь, нереалістичний прогноз, але ж і статистика – річ уперта. У 2023 році Євген Лір та Олена Герасим'юк оприлюднили список українських літераторів і літераторок, які загинули внаслідок російської агресії. Тоді в переліку було 43 імені. Нещодавно Євген Лір повідомив на своїй сторінці у фейсбуку, що нині в списку 95 імен, а в коментарі Читомо вже наведено 114... Розстрільне покликання, небезпечний фах. Письменники як «канарки в шахті», за влучним порівнянням Курта Воннегута: раніше шахтарі брали із собою під землю канарок, які першими помирали від витоків газу. Зрозуміло, гинуть представники й інші професій... Утім, той же Чикаленко чітко пояснює в чому головна загроза цієї чергової масової загибелі української інтелігенції: гине еліта, утрата якої може «надовго припинити відродження української нації». І так уже історично склалося, що нашу націю треба постійно відроджувати...». Докладно:

<https://tyzhden.ua/chy-zahyne-ukrainska-literatura/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 28 лип. Шерлок Голмс надихнув і відпочиває: український ретродетектив набирає обертів. – Супруненко О.

У матеріалі – про послідовників жанру «ретродетектив» в Україні. Автор зазначає: «Пустивши корені на українському літературному полі, ретродетектив набув у нас яскраво виражених регіональних особливостей. Автори з різних країв обрали вірний шлях, надаючи своїм історично-детективним творам місцевого колориту. Це було вельми доцільно, зважаючи на давнє зростання інтересу читачів до «України інкогніта»...». Далі автор розповідає про книги, написані у такому жанрі, зокрема про «Стовп самодержавства» Владислава Івченка; «Капітан Алоїз» Олександра Гавроша;

«Пастка для різника» Юрія Даценка, «Справа про чорну ропу» Наталії Тисовської. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/sherlok-holms-nadikhnuv-i-vidpochivaje-ukrajinskij-retrodetektiv-nabiraje-obertiv.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. МКІП відбирає проєкти робіт з реставрації, консервації і ремонту пам'яток культурної спадщини. – Інф.

Міністерство культури та інформаційної політики оголошує про початок подання заявок для відбору проєктів робіт з реставрації, консервації, ремонту пам'яток культурної спадщини. Проєкти можуть стосуватися замків, інших фортифікаційних, оборонних, палацово-паркових комплексів, реконструкції, капітального ремонту, будівництва, благоустрою об'єктів культурного призначення та інших об'єктів державної форми власності, які будуть реалізовані в рамках програми «Велике будівництво». «У відборі візьмуть участь проєкти, котрі відповідатимуть встановленим законодавством вимогам», – повідомляють в міністерстві. При цьому у зв'язку з викликами, пов'язаними з російською агресією, упродовж 2024 року пріоритетними при розподілі коштів під час відбору проєктів, в рамках програми «Велике будівництво», будуть певні напрямки. Зокрема, проєкти робіт щодо об'єктів, що перебувають в аварійному стані. Також проєкти з протиаварійних та невідкладних консерваційних робіт на об'єктах, що постраждали внаслідок російської збройної агресії. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889218-mkip-vidbiraе-proekti-robit-z-restavracii-konservacii-i-remontu-pamatok-kulturnoi-spadsini.html>

Україна молода. – 2024. – 27 лип. У Почаївській лаврі виявили втрату значної частини ікон та прибудови. – Переяславець Б.; Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Зникнення частини ікон та самовільне будівництво у Почаївській лаврі: що встановила перевірка МКІП. – Інф.; Дзеркало тижня. Україна. – 2024. – 27 лип. На території Почаївської лаври виявили численні порушення та зникнення низки ікон. – Лебедина О.; УНІАН. – 2024. – 27 лип. Зі Свято-Успенської Почаївської лаври зникла значна частина цінних ікон, – ЗМІ. – Кобзар Ю.

Низку порушень умов безоплатного користування та законодавства виявила комісія Міністерства культури та інформаційної політики під час перевірки збереження державного майна у Свято-Успенській Почаївській лаврі на Тернопільщині. Про йдеться у звіті комісії за результатами перевірки. «Комісією встановлено, що користувач не дотримувався вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини», зокрема п.1 ст. 26 щодо обов'язкового отримання дозволів на консервацію, реставрацію, музеєфікацію, ремонт, пристосування пам'яток національного значення. Також не дотримано вимог ст. 24 Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо неможливості змін пам'яток. Користувачем самовільно здійснено ремонт, прибудови, зміну конструктивних елементів, опорядження зовнішнього та внутрішнього і реставрацію пам'яток без відповідних на те дозволів та науково-проектної

документації, що призвело до неналежного утримання пам'яток та до втрати автентичних елементів опорядження пам'яток, збільшення навантаження на їх конструкції», – йдеться у звіті. «Перевірка комісією стану збереження творів іконопису виявила факти відсутності значної частини ікон, зафіксованих паспортами пам'яток культурної спадщини та інвентарним списком, складеним на основі паспортів на твори мистецтва при проведенні інвентаризації іконопису та творів мистецтва в 1967 році», – зазначається у звіті. На території Почаївської Свято-Успенської лаври виявлено крім шести об'єктів, які належать державі, інше нерухоме майно, якого немає в договорі про безоплатне користування. Комісія МКІП рекомендувала Кременецько-Почаївському заповіднику провести до 1 грудня інвентаризацію шести об'єктів, які були передані у безоплатне користування Свято-Успенській Почаївській лаврі, та порушити питання про припинення дії договору у судовому порядку за фактом невиконання основних вимог щодо збереження пам'яток національного значення – об'єктів державної власності та їх територій. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184610/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3889451-zniknenna-castini-ikon-ta-samovilnij-remont-u-pocaivskij-lavri-so-vstanovila-perevirka-mkip.html>

<https://zn.ua/ukr/UKRAINE/na-teitoriji-pochajivskoj-lavri-vijavili-chislenni-porushennja-ta-zniknennja-nizki-ikon.html>

https://www.unian.ua/society/zi-svyato-uspenskoji-pochajivskoj-lavri-znikla-znachna-chastina-cinnih-ikon-zmi-12710019.html#goog_rewarded

УНІАН. – 2024. – 26 лип. «Після виселення УПЦ МП зі Спаського собору ми вивезли 14 причепів сміття», – керівниця «Чернігів стародавній» Наталія Реброва. – Синельник І.

Видання пропонує інтерв'ю з генеральною директоркою Національного архітектурно-історичного заповідника «Чернігів стародавній» Наталією Ребровою. Вона розповіла, як московська церква занедбала старовинні храми міста за 30 років користування; про стан пам'яток, зокрема про Спасо-Преображенський собор, комплекс Троїцького монастиря, Єлецький монастир; про перспективи подальшого використання храмів; про ініціативу #SaveSpas_together та про те, хто до неї долучився; чи реально пам'ятки Чернігівщини внести до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО тощо. Докладно:

<https://www.unian.ua/society/pislya-viselennya-upc-mp-zi-spaskogo-soboru-mi-vivezli-14-prichepiv-smittya-kerivnicya-chernigiv-starodavniy-nataliya-rebrova-12708858.html>

The Village Україна. – 2024. – 26 лип. Дзвонарство і «засипана капуста».
Оновили перелік нематеріальної культурної спадщини. – Гриненко В.; УНН. –
2024. – 27 лип. Традицію дзвонарства у Львові внесено до культурної спадщини
України. – Подоляк Л.: Україна молода. – 2024. – 27 лип. Львівська традиція
дзвонарства визнана елементом нематеріальної культурної спадщини. – Бойко
І.

Національний перелік елементів нематеріальної культурної спадщини України оновили. До нього додали шість елементів. Це традиція дзвонарства у Львові та культура приготування і споживання «засипаної капусти» Львівщини; обряд встановлення «віхи» на Переяславщині. До переліку увійшла й традиція створення бойківської писанки булавою. Основою писанки є хрест, який стає центральним елементом орнаменту. «Городоцький шов» же відомий як вишите праписьмо. Програму з охорони традиції покриття хат соломною та очеретом також внесли до списку. Тепер місцеві громади мають забезпечити охорону цих елементів й урахувати рекомендації Міністерства культури. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/353211-dzvonarstvo-i-zasipana-kapusta-onovili-perelik-nematerialnoyi-kulturnoyi-spadschini>
<https://unn.ua/news/tradytsiiu-dzvonarstva-u-lvovi-vneseno-do-kulturnoi-spadshchyny-ukrainy>
<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/184609/>

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. «Ми не надаємо дозволів на
будівництво»: Оленич прокоментував знесення садиби Зеленських. – Галух О.;
Інтерфакс. – 2024. – 27 лип. У КМДА заявляють, що не давали дозволу на
будівництво на місці садиби Зеленських. – Інф.

Містобудівні умови та обмеження для садиби Зеленських були видані згідно з рішеннями Київського окружного та Шостого апеляційного адміністративних судів. Але навіть при цьому містобудівні умови не є дозволом на будівництво, а лише описують технічні показники для майбутнього проєкту будівництва. Про це заявив заступник голови Київської міської держадміністрації з питань здійснення самоврядних повноважень Петро Оленич, передає пресслужба КМДА. «Містобудівні умови та обмеження не є дозволом на будівництво, а лише описують технічні показники для майбутнього проєкту. Департамент містобудування та архітектури надав умови на реконструкцію існуючого об'єкта в межах існуючих параметрів та існуючої висоти – без зміни зовнішніх геометричних розмірів. Ще раз наголошую: це дані для проєктування. Ми не надаємо дозволів на будівництво. Дозволи – це виключно функція центральної влади», – зазначив Петро Оленич. У КМДА зауважують, що столична влада була зобов'язана виконати рішення суду, оскільки інше є злочином. Також повідомляється, що Департамент земельних ресурсів КМДА вчасно відправляв до ДАБІ та прокуратури інформацію про виявлені, без будь-яких дозвільних документів, будівельні роботи за адресою цього будинку. Окрім того, департамент звертався до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України з ініціативою проведення позапланового заходу державного архітектурно-будівельного контролю об'єкта

на Кониського, 22. На це звернення Мінінфраструктури не відреагувало належним чином та не провело перевірку. Міська влада закликає не маніпулювати на темі садиби Зеленських і не розповсюджувати неправдиву й некоректну інформацію. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100979/>

<https://interfax.com.ua/news/general/1002976.html>

УНН. – 2024. – 27 лип. В Одесі повернули державі пам'ятку архітектури вартістю 75 млн гривень. – Башинський П.

Прокуратура повернула Одесі у комунальну власність пам'ятку архітектури місцевого значення – будівлі «Товариства взаємного кредиту», площа якої – складає 3183 м², а її вартість – 75 млн грн. Про це повідомляє Офіс генерального прокурора. Докладно:

<https://unn.ua/news/v-odesi-povernuly-derzhavi-pamiatku-arkhitektury-vartistiu-75-mln-hryven>

Український тиждень. – 2024. – 28 лип. У Києві досліджують маєток Кирила Розумовського. – Петренко-Цеунова О.

Чотири місяці тому київська екскурсоводка Алла Бондаренко побачила старовинні підмурки в садибі № 3 по вулиці Івана Мазепи в Києві. На ділянці забудовники розбирали будівлю кінця XIX століття, щоб на її місці спорудити нову. Незабаром дослідник історії забудови Києва Антон Короб припустив, що ці залишки належать втраченому київському палацу Кирила Розумовського. Після обстежень залишків мурувань у садибі ця гіпотеза підтвердилася: під руїнами будівлі XIX століття дійсно збереглися фундаменти та підвали київського маєтку Кирила Розумовського. Тимур Бобровський – археолог, який з березня опікується долею розкопу і підготував документи, щоб археологічні залишки отримали пам'яткоохоронний статус. Він зазначає, що спільними зусиллями, до яких доєдналися археолог Іван Зоценко, член науково-методичної ради Мінкульту Іван Биков та Центр консервації предметів археології, вдалося обґрунтувати цінність знахідки та зареєструвати її як об'єкт культурної спадщини. Проте цьому передувала звична інертність чиновників. «Я терміново виготовив історичну довідку, за якою Департамент охорони культурної спадщини КМДА мав би внести фундаменти палацу Кирила Розумовського до переліку щойновиявлених об'єктів культурної спадщини. Однак Департамент відхилив довідку і правоохоронного статусу об'єкту не надав», – зауважив Бобровський, публікуючи історичну довідку об'єкта. Нарешті 17 липня 2024 року Департамент охорони культурної спадщини КМДА видав наказ про внесення «Фундаментів палацу Кирила Розумовського» до Переліку об'єктів культурної спадщини. Тепер Департамент, згідно чинного порядку обліку, має до 17 серпня передати облікову документацію з супровідними документами до Міністерство культури та інформаційної політики України, яке до 17 вересня мусить прийняти рішення щодо внесення об'єкта до Державного реєстру пам'яток. Нині тривають археологічні розкопки. А паралельно дослідники з'ясовують історію будівлі, з якою ці підмурки

пов'язані. Також у матеріалі – інформація про Кирила Розумовського. Докладно:

<https://tyzhden.ua/u-kyievi-doslidzhuiut-maietok-kyryla-rozumovskoho/>

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Сенсація: у Києві знайшли підземелля палацу Кирила Розумовського. – Негода Т.

У розлоному матеріалі – про рідкісну знахідку – розкоп, де колись був задній двір чи сад за палацом останнього гетьмана Війська Запорізького Кирила Розумовського. Йдеться про те, як його виявили; про те, що розкопувати сам підвал вглиб археологам сенсу вже немає, бо будівельники знищили культурний шар; про кроки науковців щодо збереження пам'ятки та забезпечення її доступності для відвідування тощо. За словами Тетяни Осінчук, керівниці КЗ «Центр консервації предметів археології», вже підписаний наказ і готується пакет документів для подання Міністерству культури – щодо огляду і занесення пам'ятки до державного реєстру. А подальша доля підземелля – у приватних руках. «Департамент охорони культурної спадщини проводив перемовини, були зустрічі з власниками – вони зацікавлені в збереженні пам'ятки, і тому буде коригування проекту», – каже пані Тетяна. За її словами, вдалося домовитись, що залишки фундаментів законсервують і запланують створення музею на базі пам'ятки. Археологи продовжать дослідження ділянки, а власники підписали договір з Інститутом археології, тож навколо будуть проводитися окремі шурфування (точкові «розвідувальні» розкопки), пошуки решток, пов'язаних із пам'яткою. А паралельно за участі археологів, архітекторів розроблять проєкт музеєфікації фундаментів. Його затвердять на консультативній раді і подумають, як саме реалізувати. А місто, за словами Осінчук, у збереженні спадщини дуже зацікавлене. «За останні 3 роки у Києві за поданням Департаменту охорони культурної спадщини занесено до Державного реєстру 41 археологічний об'єкт – чимало як на такий маленький термін, – розповідає вона. – Тобто міська влада опікується, переймається і співпрацює з активістами, фахівцями». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3888980-sensacia-u-kyievi-znajslipidzemella-palacu-kirila-rozumovskogo.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Вечірній Київ. – 2024. – 26 лип. Київ передав понад 100 книг прифронтовій громаді. – Плакіна О.

26 липня у центральній бібліотеці імені Тараса Шевченка для дітей передали понад 100 книг Михайлівській громаді Запорізької області. В Михайлівській громаді на базі трьох бібліотек створили три молодіжні простори. З початком великої війни всю літературу російською мовою вирішили списати та залишити винятково українську, якої виявилось замало для великої кількості мешканців. Місцевий бюджет громади не зміг покрити витрати для всіх трьох центрів. Саме тому ініціаторки вирішили звернутись до депутатки Київради, голови постійної комісії з питань культури, туризму та суспільних комунікацій Вікторії Мухи. Столична дитяча бібліотека має на меті

впровадити та підтримувати подібні проєкти та активно співпрацювати з громадами прифронтових міст. Це стосується не тільки книжок, а й цікавих онлайн зустрічей з письменниками. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/100871/>

Українська літературна газета. – 2024. – 28 лип. Фонди Волинської наукової бібліотеки поповнили вилучені митниками стародавні книги. – Інф.

Волинські митники поповнили бібліотечні фонди Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки імені Олени Пчілки та Одеської національної наукової бібліотеки. Зокрема, у липні цього року відповідно до наказу Міністерства культури та інформаційної політики України для постійного зберігання в Одесу митники передали 11 книг та три конволюти, надрукованих французькою мовою. Загальна вартість переданої колекції експертом оцінена у 35 433 грн. Найдорожчий екземпляр – це комедія «Розсіювач, або Чесний пройдисвіт» невідомого автора, видана у Парижі у 1808 році. Дві книги, а саме «Слово о пльку Игоревь, Игоря сына Сватьславла, внука Ольгова» та «Простое евангельское слово русскому народу», створені на початку ХХ століття, оцінені у 24 000 грн, передали на постійне зберігання до Луцька в наукову бібліотеку. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/fondy-volynskoi-naukovo-biblioteki-popovnyly-vylucheni-mytnykamy-starodavni-knyhy/>

Релігія

УНІАН. – 2024. – 28 лип. Знову «зрада»: навіщо Рада зтягує зі знищенням «московських попів». – Конощук Я.

«Вирішення долі УПЦ (МП) – філіалу РПЦ в Україні – знову відкладене. І, попри наявність достатньої кількості голосів для заборони релігійних організацій, афілійованих з РПЦ, Рада не спромоглася навіть почати розгляд питання. УНІАН розбирався, що відбувається... За офіційною версією, законопроект, який не викликав такої бурхливої міжнародної реакції після першого читання, тепер потрібно доопрацювати, зокрема з урахуванням зауважень «церковного регулятора». Та це – лише верхівка айсберга. Прихильники УПЦ (МП) з подвійною енергією взяли за збереження статус-кво. Сама церква найняла британську компанію Amsterdam & Partners LLP (одним з клієнтів якої, за «збігом обставин», є вже згаданий Новинський) представляти свої інтереси та «відповісти на атаки уряду України». Причому, натякнули (зокрема і депутатам) на кримінальну відповідальність в разі остаточного ухвалення проєкту закону. Юрист-міжнародник цієї компанії Роберт Амстердам зокрема зазначив, що «ми спостерігаємо політичні переслідування та опортунізм», і взагалі законопроект №8371 – це «порушення міжнародно-правових зобов'язань України та власної Конституції», а ті, хто його підтримують, будуть під санкціями Заходу. Наступним кроком стало залучення до просування потрібного бачення теми американського лобіста Вільям Берка... Тези, які просувають лобісти, схоже, дійшли навіть до берегів Потомака. Зокрема кандидат на посаду віце-президента від Республіканської

партії Джей ді Венс в одному з виступів згадав законопроект «про заборону УПЦ МП» та жорстко його розкритикував. Але головна проблема в тім, що кандидат у віце-президенти США озвучив не свою особисту позицію з «українського церковного питання». Мова, скоріше, про вплив релігійних організацій в середовищі тих же республіканців (релігійна свобода взагалі має для американців велике значення)... Наразі не всі депутати навіть у монобільшості підтримали паузу в розв'язанні церковного питання. Голова профільного парламентського комітету Микита Потураєв зазначає, що проект вже готовий до розгляду і в нинішній редакції. Проте частина депутатського корпусу вважає, що виконати норму законопроекту про особливості припинення діяльності релігійної організації з мотивів пропаганди ідеології «русского мира», буде неможливо з правової точки зору... Наразі у Верховній Раді обговорюють «потребу» створити робочу групу для доопрацювання законодавчої ініціативи. Поки що мова йде про доповнення двома новими поправками. По-перше, комісія, яка буде визначати, що та чи інша релігійна організація дійсно пов'язана з державою-агресором, має бути незалежною від уряду. Зараз таку експертизу проводить Держслужба з питань етнополітики та свободи совісті... Інша «новаторська» пропозиція: збільшити строк, який надається для розриву зв'язків з церквою окупанта. Зараз це шість місяців, а пропонується встановити один рік. Також, за словами депутатів, в доопрацьованому проекті будуть враховані зауваження Держслужби з питань етнополітики та свободи совісті, яка, серед іншого, наголошує, що «міжнародне право у сфері свободи совісті не передбачає регулювання релігійної свободи з міркувань національної безпеки». Паралельно з цим, ймовірно, планується робота над подоланням бар'єрів за океаном. Голова фракції «Слуга народу» Давид Арахамія попередньо анонсував відповідний візит до США на 29 липня. У будь-якому разі, чи конвертується вся ця робота і віртуальна підтримка заборони «московських попів» в Україні в реальність, дізнаємось вже за місяць...». Докладно:

https://www.unian.ua/society/znovu-zrada-navishcho-rada-zatyaguye-zi-znishchennyam-moskovskih-popiv-12708264.html#goog_rewarded

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. До Українського центру в Казахстані завітала директорка Чеського центру у Києві. – Інф.

В Українському домі в Астані відбулася зустріч його керівниці Ольги Наконечної з директоркою Чеського центру у Києві (České centrum Kyiv) Терезою Соушковою, під час якої сторони обмінялися досвідом роботи культурних осередків. Про це Український дім повідомив на своїй фейсбук-сторінці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3889119-do-ukrainskogo-centru-u-v-kazahstani-zavitala-direktorka-ceskogo-centru-u-kievi.html>

Укрінформ. – 2024. – 27 лип. Оселя Спілки української молоді «Веселка» в Онтаріо відзначила своє 70-ліття. – Інф.

Оселя Спілки української молоді «Веселка» (Онтаріо, Канада) відзначає своє 70-ліття, яке цього літа припало на проведення тут відпочинкового табору СУМ «Незламні», присвяченого ЗСУ, повідомляється на фейсбук-сторінці Ukrainian Youth Association – СУМ Global. Докладно про подію:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3889151-osela-spilki-ukrainskoi-molodi-veselka-v-ontario-vidznacila-svoe-70litta.html>

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Українців запросили на екскурсію «Середньовічний Дублін». – Інф.

Благодійна організація «Українська дія в Ірландії» (Ukrainian Action in Ireland) запросила українську громаду на екскурсію «Середньовічний Дублін», яка відбудеться 2 серпня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3889126-ukrainciv-zaprosili-na-ekskursiu-serednovicnij-dublin.html>

Укрінформ. – 2024. – 26 лип. Представники української діаспори зустрілися з послом у Британії Залужним. – Інф.

У посольстві України у Великій Британії відбулася зустріч представників місцевої української громади з послом України, генералом у відставці Валерієм Залужним. Громадська організація Support Ukraine / London Euromaidan, члени якої брали участь у зустрічі, повідомила, що під час зустрічі з послом відбулася продуктивна розмова щодо майбутньої співпраці та спільної боротьби. До зустрічі також долучився представник Української автокефальної православної церкви у Великій Британії, протопресвітер Катедрального собору Святого Преображення Господнього УАПЦ у Лондоні Богдан Матвійчук. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3889093-predstavniki-ukrainskoi-diaspori-zustrilisa-z-poslom-u-britanii-zaluznim.html>

NV. – 2024. – 26 лип. «Акт піратства». Американський композитор Філіп Гласс заявив, що Севастопольський театр без дозволу використав його музику. – Інф.

Американський композитор Філіп Гласс заявив, що Севастопольський театр опери та балету в окупованому РФ Криму без дозволу використав його ім'я та музику у постановці балету «Грозовий перевал». «Жодного дозволу на використання моєї музики в балеті або використання мого імені в рекламі та просуванні у мене ніколи не запитували, і я його не давав. Використання моєї музики без дозволу порушує Бернську конвенцію з охорони літературних та художніх творів, яку підписувала Росія. Це акт піратства», – наголосив композитор. Він також назвав Крим – окупованою територією, де не діють міжнародні норми. Крім імені Філіпа Гласса, на афіші також фігурує ім'я

ісландської композиторки Гільдур Гуднадоттір. Композиторка поки не відрегувала на використання своєї музики у соціальних мережах. Докладно:

<https://life.nv.ua/ukr/art/teatr-v-okupovanomu-krimu-bez-dozvolu-vikoristav-muziku-amerikanskogo-kompozitora-filipa-glassa-50437891.html>

Випуск підготувала Рудіч О. А,
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm